

**2007 YILI KAMU BÜTÇESİ VE IMF:
FARKLI HÜKÜMETLERE KARŞIN TEK SİYASETE DEVAM MI?
KONUŞMACI: PROF.DR. SİNAN SÖNMEZ
TARİH: 13 KASIM 2006
SAAT: 11.30
YER: SEYHAN CENGİZ TURHAN KONFERANS SALONU**

2007 yılına ilişkin kamu bütçesi IMF denetimi altında hazırlanmıştır. 1998 yılında 55. Hükümetin kabul ettiği Yakın İzleme Anlaşması ile ekonomi IMF gözetimi ve denetimi altına sokulmuştur. Bu anlaşmayı 17. 18. ve 19 stand-by düzenlemesi izlemiştir. 2005 yılında yapılan üç yıllık son düzenleme Şubat 2008 yılında sona ermektedir. Önemli olan husus, 1998'de ortaya konulan programın kapsam, ilkeler, araçlar ve hedefler yönünden 1998-2008 kesitinde uygulanacak neoliberal iktisat politikalarına açılımı sağlayan bir kapı ve aynı zamanda kararlılık manifestosu olmasıdır. Nitekim 1998 yılından günümüze kadar koalisyon ortağı olarak veya tek başına beş siyasi parti iktidara gelmiş ancak uygulanan program ve politikalar değişmemiştir. Bu husus somut olarak neoliberal politikaların şekillendirdiği kamu bütçeleri ve maliye politikasında gözlenmektedir. 1998 yılında yürürlüğe konulan programda kamu borç stokunun çevrilmesi veya borçlanmanın sürdürülebilirliğinin sağlanması hedeflenmiştir. Bunun için kamu bütçesinde "faiz dışı fazla"nın (FDF) yüksek düzeyde tutularak fazlanın faiz ödemelerinde kullanılması, diğer harcamaların kısılması, dolayısıyla reel olarak azaltılması söz konusudur. Bu amaç ve politikalar 17., 18., ve 19., stand-by düzenlemelerinde ve DPT'nin yıllık programlarında somut olarak belirtilmiştir. 2001 yılı krizinden sonra yüksek FDF'ye ve önemli tutarda borç servisine ve azalan bütçe açığına karşın hızlı bir borçlanma yaşanmaktadır. Bunun nedeni ise yüksek reel faiz ve düşük kur temelinde şekillenen, büyük ölçüde sıcak para girişine dayandığı ölçüde spekülâtif nitelik kazanan büyüme modelinde aranmalıdır. Model değiştirilmedikçe daralan bütçe açıklarına karşın borçlanma süreci, finansal rantlar vergilendirilmeyecek, finansal kırılganlık devam edecektir. Hizmet üretme niteliğini kaybeden kamu bütçesi finansal rant aktarmaya devam edecek, kamu hizmeti üretme perspektifi bir kenara bırakılacaktır. 2007 yılı kamu bütçesi belirtilen çerçeve içinde ele alınabilir. Ancak 2007 yılının önemli özelliği 2006 yılında uygulamaya konulan çok yıllık bütçeleme ve enflasyon hedeflemesinin ikinci yılını oluşturması ve ayrıca seçim yılı olmasıdır. 2007 yılı bütçesindeki rakamlar belirlenen % 4'lük enflasyon ile uyumlu değildir, 15 Temmuz 2006 tarihli Resmi Gazete'de açıklanan Orta Vadeli Mali Plan'daki bütçe rakamları ile tutarlı değildir; birkaç aylık sürede Mali Plan'daki rakamlar geçersiz kılınmıştır.. Ayrıca 2006 bütçesindeki başlangıç ödeneklerine göre yeni bütçedeki % 9,8 oranındaki reel artış genel seçimin dikkate alındığını işaret etmektedir. Bir başka deyişle yeni bütçe bir "transfer bütçesi" niteliğine sahiptir. Dolayısıyla faiz ödemeleri, çeşitli kanallardan seçim harcamaları ve sosyal güvenlik kurumlarındaki açıkların kapatılması ön plandadır. Finansman yönünden ise olası vergi artışları ve KİT fiyatlarında artışlar bütçedeki rakamlardan okunmaktadır. Söz söz; iktisat politikalarının odağı olması gereken "insan"ı ve toplum yararını dikkate almaksızın hazırlanan bütçelerin sorgulanmasının zamanı çoktan gelmiştir.